

Въ това време когато Журданъ отблъсна австрийцитѣ къмъ Рейнъ, Пишегрю навлѣзе въ Холандия и зае Амстердамъ. Кавалерията му като мина по леда прѣзъ Зюдерзе, завладѣ неприятелската флота.

Завземанието на Холандия „разби основата на коалицията“, казва Карно. Демократическата партия въ тая страна ржкоплѣскаше на френското навлизание и като се възползува отъ присѣтствието имъ, свали штатхалтера и провъзгласи република на Съединенитѣ-Провинции, което се извърши безъ всякакво крѣвопролитие. Наскоро и Белгия исказа високо желанието си да се присѣдини къмъ Франция.

Най-сетнѣ смѣлата постѣпка на комитета за общественото спасение, съвършено разстрои противницитѣ на Франция.

Австрийцитѣ още заемаха четертѣхъ крѣпости, Ландреси, Конде, Валенсиенъ и Кенуа. Френцитѣ нѣмаха нито войници, нито необходимитѣ срдства за обсада. На комитета дойде на умъ нѣщо, което ако да не бѣше сполучило не щѣха друго яче да го нарекатъ освенъ лудосия. Като смѣташе върху паниката произведена отъ послѣднитѣ побѣди, той заповѣда да поискатъ отъ гарнизонитѣ безусловно прѣдаване, като заплашваше въ противенъ случай да затрие всички. „Заплашванията ни бѣха много по-силни, отъ колкото срдствата съ които да ги изпълнимъ“, казва Карно въ отчета за това събитие. И четертѣхъ крѣпости се прѣдадоха въ разстояние на двадесетъ и четири часа. Пръвъ пѣтъ си послужиха съ въздушенъ телеграфъ за да извѣстятъ за завземанието на Конде. Пръвъ пѣтъ при Фльорюсъ си послужиха съ балонъ за да разглѣждатъ движенията на неприятеля.

Като начъртахме на кратко тоя великъ походъ, който трая седемнадесетъ мѣсеца, ние изброихме само